

**Justis- og beredskapsdepartementet**

Lovavdelingen, Enheten for privatrett

Sendt per epost til postmottak@jd.dep.no, Bettina.Harto@jd.dep.no

Ved: Rådgiver Bettina Thaulow Harto

Deres ref.:  
24/1499Vår ref.:  
JOKON/LELAS

Oslo, 27. mai 2024

**Høringssvar. Rekonstruksjonsforhandling – enkelte spørsmål om stemmerett, klasseinndeling og vedtakelse (sikrede fordringshaveres stilling mv)****1 Innledning**

Innovasjon Norge («IN») sitt formål er å være statens og fylkeskommunenes virkemiddel for å realisere verdiskapende næringsutvikling i hele landet. I den forbindelse tilbys en rekke tjenester til norsk næringsliv, herunder flere låneordninger til bedrifter i hele landet.

IN medvirker årlig til både utenrettslige gjeldsordninger/restruktureringer og rekonstruksjoner i tingrettens regi. IN har lånekunder i hele landet og som offentlig långiver er det sentralt å fremstå som forutsigbare og sikre likebehandling av kundene.

IN ønsker presisere at vi har forståelse for behovet for å endre konkurslovens bestemmelser, men enkelte av Justis- og beredskapsdepartementets forslag til endringer i konkurslovens første del om gjeldsordninger vil kunne få betydning for vårt arbeid og vi ønsker derfor å adressere noen punkter som vi anser å være problematiske.

**2 Innovasjon Norges kommentarer****A Pantesikrede fordringshavere**

Det er IN sin vurdering at det utfordrende å inkludere sikrede fordringshavere i en rekonstruksjonsplan gitt at kravet skal være at den enkelte sikrede fordringshaver ikke skal komme dårligere ut ved planen enn ved en konkurs. Vi antar at konsekvensen vil kunne være økt krav til sikkerhet ved låneopptak (f.eks. krav om personlige kausjoner) og/eller endrede lånebetingelse (f.eks. høyere rente). I det hele fremstår påvirkningen på kapitalmarkedene som utilstrekkelig vurdert.

Departementet skriver bl.a. «Det kan synes rimelig at også disse fordringshavere, som ved en konkurs vil risikere å få lavere dekning av pantet enn ved fortsatt drift av skyldneren, må bidra i en rekonstruksjon for å gjøre fortsatt drift mulig. Det vil være i de sikrede fordringshavernes interesse at det blir vedtatt en rekonstruksjonsplan som gir dem bedre dekning enn ved konkurs.» Likevel stilles det i høringsnotatet forslag om at «den enkelte fordringshavers ikke skal komme dårligere ut enn ved en konkurs».

Vi er enige i at det kan være hensiktsmessig at også sikre fordringshavere inngår i en rekonstruksjon, men ettersom sikre fordringshavere iht forslaget kun er garantert at de ikke kommer dårligere ut enn ved konkurs er det ikke sikkert de sikre fordringshavere vil ha tilstrekkelig insitamant til å stemme for en rekonstruksjonsplan. I en konkurs har pantekreditorene bedre kontroll på pantet og dermed flere muligheter til å finne løsninger som ivaretar pantekreditorens interesse. Det er også langt fra gitt at et salg ifm. konkurs ikke medfører et «samlet salg» / «salg som going concern». En rekonstruksjon i tråd med departementet forslag vil derfor ikke nødvendigvis være i pantekreditorenes interesse. Samme utfordringer vil, etter vår vurdering, ikke oppstå dersom det i stedet fastslås at sikre fordringshavere, ved en rekonstruksjon, skal stilles *bedre* enn ved konkurs.

I de tilfeller hvor et flertall av panthavere stemmer for rekonstruksjonsplanen fremgår det av høringsnotatet at departementet vurderer at «mindretallet er beskyttet ved at de ikke kan komme dårligere ut enn» ved en konkurs. Dette oppfatter vi ikke som en tilfredsstillende beskyttelse av mindretallet, jf. avsnittet ovenfor.

Dersom pantekreditorene skal omfattes av reglene om rekonstruksjon foreslår vi at det bør stilles krav om at den enkelte pantekreditor skal komme bedre ut enn ved en konkurs. Derved vil pantekreditorene ha en egen interesse i at rekonstruksjon gjennomføres. Vårt prinsipale innspill er dog at man ikke svekker kreditors tiltro til egen sikkerhet, med alle de uoversiktlige konsekvenser det kan ha for kapitalmarkedene.

## **B Verdifastsettelse av panteverdiene**

Vi anser det som vesentlig at panteverdiene vurderes basert på «going concern» da formålet med rekonstruksjonen må antas å være videre drift. Det synes derfor urimelig å legge salgs- eller slakteverdi til grunn ved verdifastsettelsen. Dette vil være spesielt aktuelt i de tilfeller hvor virksomheten også ved en konkurs må antas å bli solgt med henblikk på videre drift. I slike tilfeller vil en verdifastsettelse basert på salgsverdi/slakteverdi kunne bety at i realiteten pantekreditorene stilles dårligere enn ved en konkurs. Ved å benytte en «going concern vurdering» vil man sikre at pantekreditorene kommer bedre (eller ikke dårligere) ut enn ved en konkurs. Dermed vil pantekreditorene ha insitamant til å stemme for en rekonstruksjonsplan og et evt. mindretall vil få en viss beskyttelse.

## **C Pantesikrede fordringshaveres rettigheter og forpliktelser**

Departementet ber om tilbakemelding på hvorvidt adgangen til å endre rettigheter og forpliktelser for pantesikrede fordringshavere bør spesifiseres nærmere i lovteksten.

Departementet anfører at det er grunner som taler for at også sikre fordringshavere bør kunne få endret rettigheter og forpliktelser ved en rekonstruksjonsplan og beskriver en rekke mulige endringer. Departementet legger til grunn at disse endringer vil kunne være en gunstigere løsning enn konkurs også for pantekreditorene. Innovasjon Norge ønsker å gjøre oppmerksom på at løsninger som innebærer endringer i lånebetingelsene kan være mindre gunstige enn konkurs for sikre fordringshavere. Eksempelvis vil et pålagt rentefritak på lån under vår lavrisikolån-ordning påføre Innovasjon Norge en merkostnad da vi, uavhengig av om debitor betaler renter, må betale en innlånsrente, mens en løsning som innebærer renteakkumulering vil øke tapspotensialet. En løsning som innebærer rentefritak eller renteakkumulering – spesielt over en lenger periode - vil dermed kunne stille Innovasjon Norge i en dårligere situasjon enn en konkurs.

Dersom departementet ønsker å innføre bestemmelser knyttet til endringer i lånebetingelsene er det Innovasjon Norges vurdering at det er lite hensiktsmessig med en spesifisering av hvilke endringer som sikre fordringshavere kan pålegges, derimot bør det presiseres at endringene ikke må påføre pantekreditorene en urimelig eller uforholdsmessig byrde/kostnad, at endringene må være av kortere

varighet og at de sikrede fordringshavere, tross de endrede betingelser, må stilles bedre enn ved konkurs.

## **D Om likebehandling**

Vi oppfatter prinsippet om likebehandling som et grunnleggende prinsipp som sikrer forutsigbarhet og gir legitimitet til en rekonstruksjonsplan. Vi konstaterer at departementet i høringsforslaget foreslår at det ikke skal gjelde noe krav om likebehandling, men derimot skal det være adgang til forskjellsbehandling: «... *forskjellsbehandling av fordringshavere med samme prioritet må være begrunnet i felles interesser hos de relevante fordringshavere*».

Vi anser det som problematisk med forskjellsbehandling av kreditorer med samme prioritet også selv om dette skal begrunnes i «felles interesse hos de relevante fordringshavere». Vi antar at det vil være krevende å fastslå en felles interesse for fordringshaverne. F.eks. vil Innovasjon Norge og de kommersielle bankene som regel være pantekreditorer og man kan anta at vår interesse er felles – men vi er underlagt forskjellig regelverk, noe som kan gjøre at vår interesse likevel ikke er felles. Hvordan har departementet tenkt å definere en «felles interesse»?

Etter vår vurdering bør kravet om likebehandling av fordringshavere med lik prioritet videreføres, evt. supplert med et unntak som legger til rette for at fordringshavere, som på objektivt grunnlag vurderes som helt avgjørende for selskapets videre drift, kan samles i en egen klasse.

## **3 Avslutning**

Avslutningsvis ønsker vi å minne om at en konkurs i en levedyktig, men insolvent, bedrift ikke nødvendigvis betyr at driften legges ned da både bostyrer og pantekreditorene ofte vil være interessert i å selge virksomheten samlet slik at driften kan videreføres.

Dersom reglene om rekonstruksjon blir alt for kompliserte og/eller svekker pantekreditorenes dekningsmuligheter, vil en konkurs for de sikrede fordringshavere i noen tilfeller kunne være bedre alternativ enn en rekonstruksjon og pantekreditorene kan dermed vurderer at konkurs er å foretrekke fremfor å delta i en rekonstruksjon, som neppe er ønskelig.

Med vennlig hilsen  
for Innovasjon Norge

Jon Kongelstad  
Advokat

Leela Borring Låstad  
Spesialrådgiver

*Dette dokumentet er signert elektronisk og har derfor ingen fysisk signatur.*